ВАРЛАМ ШАЛАМОВ
В ПРИЕМНАТА НА БОЛНИЦАТА

Превод от руски: Александър Талаков, 1994

chitanka.info

— Етап от Златистия!

— Какви са там?

— Кучета[1].

— Извикай войници за обиск. Сам няма да можеш да се справиш.

— Бойците ще изтърват нещо. Такива са ни кадрите.

— Няма. Аз ще съм на вратата.

— Добре тогава.

Етапът, мръсен, прашен, се „стоварваше“. Хората не бяха случайни — прекалено много бяха плещестите, имаше доста с превръзки, процентът на хирургично болните бе много голям за един минен етап.

Влезе дежурната лекарка Клавдия Ивановна, волнонаемна.

— Започваме ли?

— Да изчакаме, докато дойдат войници за обиска.

— Това някаква нова процедура ли е?

— Да. Нова процедура. Сега ще видите защо е нужно това, Клавдия Ивановна.

— Излез в средата на стаята — ти, с патериците. Документите!

Нарядчикът подаде направлението за болницата. Личните дела ги остави настрана.

— Сваляй превръзката. Дай бинтове, Гриша. Наши бинтове. Клавдия Ивановна, моля да огледате счупването.

Бялата ивица на бинта се плъзна на пода. Фелдшерът я ритна. Към шината за транспортиране бе закрепен не нож, а цяло копие, огромен шиш — най-портативното оръжие във войната на „кучетата“. То издрънча на пода и Клавдия Ивановна пребледня.

Войниците го грабнаха.

— Сваляйте всички превръзки.

— Ами гипса?

— Махайте го и него. Утре ще им сложат нов.

Без да гледа, фелдшерът се вслушваше в познатия звук на падащото на каменния под желязо. Под всяка гипсова превръзка имаше оръжие. Закрепено и гипсирано.

— Разбирате ли какво означава това, Клавдия Ивановна?

— Разбирам.

— И аз разбирам. Няма да пишем рапорт до началника, но ще съобщим на шефа на санитарната част на мината, нали, Клавдия Ивановна?

— Двадесет ножа — съобщете това на лекаря — от петдесет души етап.

— Вие наричате това ножове? Та те повече приличат на копия.

— Сега, Клавдия Ивановна, трябва да върнем всички здрави. И вървете да си догледате постановката. Знаете ли, Клавдия Ивановна, в онази мина има един неграмотен лекар, който веднъж бе поставил диагноза за травма на болен, паднал от някаква кола — „пролапс от камион“, катс „пролапс ректи“ — изпадане на правото черво. Но се е научил да им крие оръжието под гипса.

Едно безнадеждно злобно око се беше втренчило във фелдшера.

— Е, който е болен — ще остане в болницата — рече Клавдия Ивановна. — Минавайте един по един.

В очакване да ги изпратят обратно хирургично болните псуваха, без да се смущават от нищо. Изгубените надежди им бяха развързали езиците. Псуваха дежурния лекар, фелдшера, охраната, санитарите.

— Ще ти отворим ние очите — пенеше се един от пациентите.

— Какво можеш да ми сториш, мръснико? Най-много да ме заколиш, докато спя. Достатъчно хора по петдесет и осми член пребихте в забоите през тридесет и седма година. Забравихте ли старците и разните Иван-Ивановичи?

Но трябваше да се внимава не само за „хирургичните“ криминални. Много по-неприятно беше да се разобличават опитите да се попадне в туберкулозното отделение, където болният донасяше увита в парцалче бацилна храчка, взета от някой, който със сигурност бе болен от туберкулоза. Лекарят казваше: „Изхрачи се в бурканчето“ — правеше се спешен анализ за наличие на бацилите на Кох. Непосредствено преди прегледа болният налапваше храчката, пълна с бацили — и, разбира се, се заразяваше. За сметка на това попадаше в болницата, спасяваше се от най-страшното — от работата в златодобивния забой. Поне за час, поне за ден, поне за месец.

Още по-тежко бе да се разобличават онези, които донасяха със себе си шишенце с кръв или си разраняваха някой пръст, за да прибавят една-две капки кръв в урината си — да легнат в болницата с

хематурия, да останат там поне до утре, поне за седмица. Пък после — каквото е рекъл Господ.

Имаше много такива. Те бяха по-грамотни. Никога не биха лапнали туберкулозна храчка, за да ги хоспитализират. Бяха чували какво са белтъчините, защо взимат урина за анализ. И каква полза могат да имат от това. Месеците, прекарани на легло в болниците, ги бяха научили на много неща. Имаше болни с контрактури — лъжливи — на тях след упойка им изправяха краката или ръцете. А на два пъти контрактурата, срастването, се беше оказало истинско и разобличаващият лекар бе разкъсал живите тъкани, мъчейки се да изправи коляното. Беше се престарал, не беше преценил силата си.

Болшинството бяха с умишлено направени трофични язви — с игла, обилно намазана с газ, се предизвикваше подкожно възпаление. Тези болни можеше да бъдат приети или да не се приемат. При тях нямаше опасност за живота.

Особено много такива, жени, идваха от совкоза „Елген“, а по-късно, когато бе открита специалната златна мина за жени „Дебна“ — с ръчни колички, лопати и кирки, броят на възпаленията в тази мина значително се увеличи. Това беше същата онази мина, в която санитарките бяха съсекли с брадва лекарката, прекрасната възрастна лекарка Шицел, родом от Крим. Преди да отиде там, тя работеше в болницата, но „досието“ й я отведе в мината, на смърт.

Клавдия Ивановна отиде да догледа постановката на лагерната културна бригада, а фелдшерът легна да спи. Но след час отново го събудиха: „Етап. Женски етап от «Елген»“.

Този етап щеше да е с много багаж. Но това бе грижа на надзирателите. Етапът не беше голям и Клавдия Ивановна рече, че сама ще го приеме, фелдшерът й благодари, заспа и начаса се събуди от нечие подбутване, от плач, от горчивите сълзи на Клавдия Ивановна. Какво се е случило?

— Не мога да живея повече тук. Не мога. Ще напусна дежурството си.

Фелдшерът си плисна студена вода от чешмата, и като се бършеше с ръкав, влезе в приемната.

Всички се смееха с цяло гърло! Болните, охраната, която ги бе докарала, надзирателите. На кушетката се мяташе някакво красиво, много красиво момиче. Не беше за първи път в болницата.

— Здравейте, Валя Громова.

— Е, най-сетне да видя един свестен човек.

— Каква е тази шумотевица?

— Не искат да ме приемат в болницата.

— Защо? Тя има проблеми с туберкулозата си.

— Че това е „пръч“[2] — грубо се намеси нарядчикът. — За нея имаше специално постановление. Забранено е да я приемат. Нали не е спала с мен. И изобщо с мъж…

— Всички лъжат — безсрамно се развика Валя Громова. — Вижте колко са нежни пръстите ми. Вижте петите ми…

Фелдшерът плю на пода и отиде в другата стая. Клавдия Ивановна изпадна в истерична криза.

---

[1] Криминални, които сътрудничат с началството в лагерите и с това нарушават апашките „закони“, поради което са във вражда с останалите криминални. По-подробно виж „Войната на кучетата“. — Б.пр. ↑

[2] Жена, която играе ролята на мъж при лесбийски акт. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

http://chitanka.info

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.